

rännikute protsentuaalne koostis maalt ja teistest linnadest tulnukaist. Nagu me näeme üldkokkuvõttest linnade kohta, on linnadesse 1922.—1934. a. vahemikus tulnukaist peaaegu kolm viiendikku (57,7%) juurderännikud maalt ja kaks viiendikku (42,3%) teistest linnadest. Sellest järgneb, et maalt linna rännetega kaaslevad tõeluses märgilised linnadevahelised ränded. Ühtlasi tõendab see, et linnad ei ole mitte ainult siserännete lõppjaamad, vaid samal ajal ka tähtsad vahejaamad. Osa maalt tulnukaist rändab edasi ühest linnast teise; teine osa püsib algselt sihtkohaks valitud linnades, selle eest rändavad aga teised isikud neist linnadest edasi muudesse linnadesse.

Kuigi me käesolevas ühenduses ei sukeldu linnadevaheliste rännete käsitlemisse, peab ometi möönma, et linnadevahelised ränded on Eestis toimuvate siserännete süstemaatilisel uurimisel tähtsa rändeliigina arvesse võetavad. Meid intrigeerib siinkohal pigemini järgmine küsimus: millest oleneb Eesti linnade juurderännikute koostise võrdlemisi suur erinevus maalt ja teistest linnadest saabunute poolest? Nagu demonstreerib 2. tabel, kõigub linnadesse 1922.—1934. a. vahemikus maalt tulnukate protsent 39,1 (Narva-Jõesuu) ja 83,4 (Kilingi-Nõmme) vahel¹⁾. Selline kõikumus on küllalt tähelepanev, et õigustada ülal poseeritud küsimust.

Korreleerida maalt või teistest linnadest tulnukate erinevat osatähtsust varemalt tangeeritud siserännetega seoses olevate nähtustega, ei anna märkimisväärseid tulemusi. Eeldatavad mõjutegurid näivad peituvat rohkem linnade ja nende tagamaade-täiendusalaade sotsiaalmajanduslikult erinevas loomuses ja vastastikes suhetes. Peame appi võtma regionaalse analüüsi. Selle hõlbustamiseks ja ülevaatlikumaks tegemiseks on linnade aktiivsete juurderännikute koostis esitatud ka kartograafiliselt (vt. 1. joonis).

Kartograafilises levingupildis (vt. ka 2. tabel) hakkab silma, et linnad, mille juurderännikute koostises on kõrgeprotsendiliselt esindatud vahenditult maalt tulnukad, kuuluvad oma maaliste täiendusalaade (tagamaade) poolest peaaegu eranditult Kõrg-Eesti alasse. Maalt tulnukate protsendi-

---

1) Vaadeldes Nõmme Tallinnast lahus langeb esimeses maalt tulnukate protsent isegi 18,3-le, sellal kui teistest linnadest tulnukaid on 81,7%. Seda asjaolu seletab muidugi Nõmme kui Tallinna suburbaanse satelliidi eriline loomus, kuna ta oma elanikkonna värbib valdavalt Tallinna arvel ja ühtlasi Tallinnast tulnukaist.